

NGUYỄN ÁI QUỐC - HỒ CHÍ MINH

Cuộc đời & sự nghiệp

(19/5/1890 - 2/9/1969)

Theo Tư liệu Văn kiện Đảng Cộng sản Việt Nam, Hồ Chí Minh có tổng cộng 175 tên và bút danh khác nhau trong suốt cuộc đời hoạt động cách mạng của ông. Nhắc tới Bác là nhắc tới một cuộc đời rất đổi thanh cao và giản dị. Nay, Bác đã đi xa nhưng những gì mà Người để lại cho dân tộc Việt Nam vẫn luôn là vô giá, nhân kỷ niệm 134 năm ngày sinh nhật của Bác Hồ kính yêu, hôm nay cùng ta cùng ôn lại cuộc đời và sự nghiệp của vị cha già đáng kính của dân tộc.

- Chủ tịch Hồ Chí Minh (tên khai sinh là Nguyễn Sinh Cung, tên khi đi học là Nguyễn Tất Thành) sinh ngày 19/5/1890 trong một gia đình nhà nho, nguồn gốc nông dân ở làng Hoàng Trù, xã Kim Liên, huyện Nam Đàn, tỉnh Nghệ An - nơi có truyền thống

đấu tranh kiên cường chống ách thống trị của thực dân, phong kiến. Các thành viên trong gia đình từ ông bà ngoại, bố mẹ, gì cháu, anh chị em đều gắn bó, đùm bọc, yêu thương nhau, hy sinh vì nhau và rất gần gũi, thân tình, đoàn kết với bà con lối xóm. Một gia đình không chỉ dạy con bằng lời nói mà bằng những việc làm, những tấm gương mẫu mực của cha mẹ, ông bà với con cháu, anh chị đối với em.

+Cụ Phó bảng Nguyễn Sinh Sắc (1862 – 1929) thân phụ của Chủ tịch Hồ Chí Minh

+Bà Hoàng Thị Loan (1868—1901), thân mẫu của Chủ tịch Hồ Chí Minh

+Các anh chị em: Chị cả Nguyễn Thị Thanh (1884-1954), anh trai Nguyễn Sinh Khiêm (1888–1950), một người em trai mất sớm tên là Nguyễn Sinh Nhuận (1900–1901)

- Năm 1895: Người cùng cha mẹ và anh trai vào Huế lần đầu tiên.

Năm 1901: sau khi mẹ mất, Nguyễn Tất Thành về Nghệ An ở với bà ngoại một thời gian.

- Năm 1906: Người theo cha vào Huế lần thứ hai và học ở Trường Tiểu học Pháp-Việt Đông Ba. Trong kỳ thi tốt nghiệp tiểu học năm 1908 – Nguyễn Tất Thành là một trong 10 học trò giỏi nhất của trường Pháp – Việt Đông Ba được thi vượt cấp vào hệ Thành chung trường Quốc Học.

- Ngày 9 tới 12 tháng 4 năm 1908, Nguyễn Tất Thành bị trục xuất khỏi trường Quốc học vì tham gia vào cuộc biểu tình chống sưu thuế ở Huế.

- Đầu năm 1910: Nguyễn Tất Thành đến Phan Thiết. Ông tham gia dạy thể dục và chữ Quốc ngữ cho học sinh lớp ba và tư tại trường Dục Thanh của Hội Liên Thành.

-Ngày 5/6/1911 tại bến cảng Nhà Rồng (thành phố Hồ Chí Minh hiện nay) người Thanh niên Nguyễn Tất Thành lấy tên Văn Ba đã quyết chí ra đi tìm đường cứu nước giải phóng dân tộc.

- Từ năm 1912 - 1917 dưới cái tên Nguyễn Tất Thành, Hồ Chí Minh đến nhiều nước ở Châu Á, Châu Âu, Châu Mỹ, Châu Phi, đến năm 1917 Nguyễn Tất Thành trở lại Pháp. Ngày 18/6/1919, thay mặt Hội những người An Nam yêu nước, Nguyễn Tất Thành đã gửi tới Hội nghị Versailles “bản Yêu sách 8 điểm của nhân dân An Nam” đòi quyền tự do, quyền bình đẳng và quyền tự quyết của dân tộc Việt Nam. Bản yêu sách này do một nhóm các nhà ái quốc Việt Nam sống ở Pháp, trong đó có Phan Châu Trinh, Phan Văn Trường và Nguyễn Tất Thành cùng viết và được ký tên chung là Nguyễn Ái Quốc. Từ đây, Nguyễn Tất Thành công khai gọi tên mình là Nguyễn Ái Quốc và sử dụng tên này trong suốt 30 năm sau đó.
- Tháng 7/1920: Đọc sơ thảo lần thứ nhất những luận cương về vấn đề dân tộc và thuộc địa của Lê nin. Từ đó Người hoàn toàn tin theo Lê- nin và Quốc tế thứ 3.
- Năm 1921 sáng lập Hội liên hiệp thuộc địa.
- Năm 1922 ra báo Người cùng khổ do Người làm chủ bút kiêm chủ biên vạch trần tội ác của chủ nghĩa đế quốc. Ngoài ra Người còn viết bài cho các báo khác như báo Nhân Đạo, Đời sống công nhân...viết cuốn Bản án chế độ thực dân.
- Năm 1924 Nguyễn Ái Quốc về Trung Quốc. Thành lập hội Việt Nam cách mạng thanh niên (6/1925, mở nhiều lớp huấn luyện chính trị, xuất bản tác phẩm Đường Cách mệnh 1927, Báo Thanh Niên. Từ năm 1928 Hội Việt Nam cách mạng thanh niên chủ trương “vô sản hóa”...đưa hội viên vào làm việc trong nhà máy xí nghiệp.. truyền bá chủ nghĩa Mác-Lê Nin vào Việt Nam.
- Từ ngày 6/1 đến ngày 7/2/1930, với tư cách là ủy viên của Quốc tế cộng sản, Nguyễn Ái Quốc đã triệu tập hội nghị hợp nhất ba tổ chức cộng sản (Đông Dương cộng sản Đảng, An Nam cộng sản Đảng, Đông Dương cộng sản liên đoàn) tại bán đảo Cửu Long, Hương Cảng, Trung Quốc thành 1 Đảng duy nhất lấy tên là Đảng cộng Sản Việt

Nam. Hội nghị đã thông qua Chính cương văn tắt, Sách lược văn tắt, Điều lệ văn tắt của Đảng Cộng sản Việt Nam.

- Tháng 6/1931, dưới tên giả là Tống Văn Sơ, Nguyễn Ái Quốc bị nhà cầm quyền Hồng Kông bắt giam với ý định trao cho chính quyền Pháp ở Đông Dương. Năm 1932 Nguyễn Ái Quốc được sự giúp đỡ của luật sư người Anh - Francas Henry Loseby, ông được thả tự do ngày 28 tháng 12 năm 1932. Sau đó, Người phải cải trang thành một thương nhân giàu có để rời khỏi Hồng Kông, bí mật quay trở lại Liên Xô.

- Từ năm 1934 đến năm 1938, Nguyễn Ái Quốc nghiên cứu tại Viện Nghiên cứu các vấn đề dân tộc thuộc địa tại Mátxcova (Liên Xô). Kiên trì con đường đã xác định cho cách mạng Việt Nam, Người tiếp tục theo dõi, chỉ đạo phong trào cách mạng trong nước.

- Năm 1938 trở lại Trung Quốc, trong vai thiếu tá Bát Lộ quân Hồ Quang, Nguyễn Ái Quốc đến công tác tại văn phòng Bát Lộ quân Quế Lâm, sau đó đi Quý Dương, Côn Minh rồi đến Diên An, căn cứ đầu não của Đảng Cộng sản Trung Quốc và Hồng quân Trung Quốc. Từ tháng 6 năm 1939, Hồ Quang được gửi tới phái đoàn này làm người phụ trách chính trị.

- Sau 30 năm ra đi tìm đường cứu nước giải phóng dân tộc, ngày 28/1/1941 Bác Hồ về nước, sau 4 tháng sau khi về nước (từ ngày 10/5 - 19/5/1941), Nguyễn Ái Quốc đã triệu tập Hội nghị Ban Chấp hành Trung ương lần thứ 8 (khóa I) của Đảng tại Khuổi Nậm, Pác Bó, Cao Bằng.

- Ngày 13 tháng 8 năm 1942, từ Cao Bằng, với tên mới là Hồ Chí Minh, Nguyễn Ái Quốc lên đường đi Trung Quốc với mục đích gặp Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc, nhưng lấy danh nghĩa là đại biểu của Việt Minh và Phân hội quốc tế phản xâm lược của Việt Nam đi gặp Tưởng Giới Thạch.

- Từ ngày 29/8/1942 đến ngày 29/8/1943 - Hồ Chí Minh bị chính quyền Tưởng Giới Thạch bắt giữ.

- Ngày 02/9/1945, tại quảng trường Ba Đình (Hà Nội), Chủ tịch Hồ Chí Minh đã đọc bản Tuyên ngôn độc lập khai sinh ra nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa (Nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam ngày nay), nhà nước dân chủ nhân dân đầu tiên ở Đông Nam Á.

- Năm 1946 trong thư gửi thanh niên và nhi đồng toàn quốc nhân dịp Tết sắp đến Bác Hồ đã nói câu nói “một năm khởi đầu từ mùa xuân. Một đời khởi đầu từ tuổi trẻ. Tuổi trẻ là mùa xuân của xã hội”.

- Ngày 19/12/1946 Chủ tịch Hồ Chí Minh đọc lời kêu gọi toàn quốc kháng chiến.

- Tháng 3/1947, Hồ Chí Minh và Trung ương Đảng chuyển lên Việt Bắc, chuẩn bị cho cuộc kháng chiến lâu dài chống quân Pháp trở lại xâm lược nước ta lần thứ hai.

- Tháng 2/1951, Hồ Chí Minh quyết định đưa Đảng ra hoạt động công khai trở lại với tên gọi là Đảng Lao động Việt Nam.

- Ngày 19/9/1954 Bác Hồ đến thăm Đền Hùng, trong buổi nói chuyện với chiến sĩ Đại đoàn quân Tiên phong trên đường về tiếp quản Thủ đô tại Đền Hùng, Phú Thọ, Bác hồ đã nói câu “Ngày xưa các vua Hùng đã có công dựng nước, ngày nay Bác cháu ta phải cùng nhau giữ lấy nước”

- Ngày 16/6/1957, Chủ tịch Hồ Chí Minh về thăm quê hương làng Sen lần thứ nhất sau 51 năm xa quê - nơi Người trải qua thời thơ ấu. Chủ tịch Hồ Chí Minh xúc động: “Người ta về thăm quê thì mừng mừng tủi tủi. Tôi về thăm quê thì chỉ thấy mừng mừng!”, Người đã rung rung xúc động thốt lên: "Quê hương nghĩa trọng tình cao/ Năm mươi năm ấy biết bao nhiêu tình"...“Là vì: bây giờ nước ta được độc lập tự do, nhân dân được sống cuộc sống hạnh phúc, ai cũng có cơm ăn áo mặc, các cháu được

học hành” và lần thứ hai từ ngày 8 đến ngày 10/12/1961.

- Trong giai đoạn từ năm 1959 đến năm 1969, Hồ Chí Minh nắm giữ chức vụ Chủ tịch Đảng. Vào 9 giờ 47 phút sáng ngày 2/9/1969 (tức ngày 21 tháng 7 âm lịch) Hồ Chí Minh qua đời tại thủ đô Hà Nội, hưởng thọ 79 tuổi.

- Từ ngày 20/10 đến ngày 20/11/1987, trong khóa họp lần thứ 24 của Tổ chức Giáo dục, Khoa học và Văn hóa của Liên hợp quốc (UNESCO) đã thông qua Nghị quyết số 24C/18.6.5, lấy năm 1990 nhân dịp Kỷ niệm 100 năm Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh, đề tôn vinh Chủ tịch Hồ Chí Minh là "Anh hùng giải phóng dân tộc và Nhà văn hóa kiệt xuất của Việt Nam", góp phần vào cuộc đấu tranh chung của các dân tộc vì hòa bình, độc lập dân tộc, dân chủ và tiến bộ xã hội trên toàn thế giới.

- Như vậy Chủ tịch Hồ Chí Minh đã cống hiến trọn đời mình cho sự nghiệp cách mạng của dân tộc Việt Nam vì hòa bình, tiến bộ xã hội trên thế giới. Cuộc đời và sự nghiệp cách mạng vĩ đại của Chủ tịch Hồ Chí Minh mãi là tấm gương sáng ngời cho lớp lớp thế hệ người Việt Nam học tập và noi theo. Tên tuổi và sự nghiệp của Chủ tịch Hồ Chí Minh sẽ còn mãi với non sông đất nước, sống mãi trong lòng mỗi người dân Việt Nam.

- Nguồn tư liệu tham khảo trên web, và quá trình giảng dạy Lịch sử 9

- Sưu tầm và biên soạn lại: Hồ Thị Nghĩa